

Miljödiplomerings 2008

I år var det sex Värmlandkommuner som var representerade på resan till Stockholm, Hagfors, Grums, Munkfors, Hammarö, Eda och Forshaga. Fler kommuner är intresserade av att gå med i miljödiplomeringsarbetet under kommande år.

Text, Foto & Redigering Cicci Wik Cvea Kommunikation www.cvea.net

År 2001 var det elva företag från Forshaga kommun som ingick i det nystartade miljöprojektet. Sedan dess har många fler företag bestämt sig för att införa miljöförbättringsarbete, inte bara i Forshaga utan även i ytterligare fyra kommuner. Från Forshaga tätort startade resan från parkeringen vid Folkets Hus men innan bussen kom dit hade den hämtat upp morgontrötta företagare båd i Olsäter och Deje. Efter ytterligare några stopp, bland annat i Dyvelsten, Kil och i Karlstad för påfyllning av passagerare bar det av mot Sveriges huvudstad.

Sånga-Säby Svanenmärkt konferenshotell

Som vanligt startade resan en fredagsmorgon och en del av deltagarna hade gått upp redan vid fyra på morgonen för att hinna med. Efter några timmar var det dags för en bensträckare i Arboga och sedan gick färden vidare österut. Bussarna sammanstrålade så småningom i Sånga-Säby, Sveriges första Svanenmärkta konferensanläggning. Den ligger vackert vid Mälarens strand några mil utanför Stockholm. Väl framme var det dags för lunch och när alla var mätta och belåtna samlades de i en stor åhörarsal.

Det naturliga steget

Först ut på scenen var Jimmy Sjöblom från "Det naturliga steget". Han höll en mycket energisk och rolig föreläsning om sin organisation som han gav namnet "Rubbologi – läran om rubbet". Han menar att miljö helt enkelt handlar om rubbet och att det därför är viktigt att se miljöproblemen ur ett helhetsperspektiv där ingenting försvinner. "The Natural Step" är en internationell organisation som grundades 1989. Idag finns det kontor i tolv länder. Deras arbete är baserat på vetenskap och icke vinstdrivande och målet är att ta fram så kallade "Goda exempel". Jimmy Sjöblom är rådgivare för organisationen och han pratade om ett sätt att tänka som delvis påminner om arbetsgången i ett miljöledningssystem. Man börjar med en analys av nuläget. Hur ser det ut idag? Sedan gör man en analys av hur det borde

vara. Hur borde det se ut? Därefter gäller det att se vilka åtgärder som krävs för att nå dit. När man fått fram åtgärder gäller det att prioritera bland dem och sedan utarbeta en handlingsplan. Jimmy Sjöblom är en mycket underhållande person som lockade till många skratt och applåder under föreläsningen. Efter hans föreläsning berättade Johnny Grundahl

om Miljödiplomeringen.

Regional nivå och standard

Forshaga Företagscentrum, miljö- och byggförvaltningen i Forshaga kommun, region Värmland och NUTEK tog initiativ till den så kallade "Värmlandsmodellen". Den bygger på samma grundprinciper som de stora miljöledningssystemen har

men har anpassats så att det passar bättre för små och medelstora företag.

- Företagen går en kurs och träffas ungefär sex gånger på ett år. Första steget är en miljöutredning och en miljöpolicy. Därefter är det dags för ett förbättringsprogram med åtgärder. Första året, 2001, när miljö- och byggförvaltningen i Forshaga startade upp arbetet tillsammans med Företagscentrum utbildades elva företag. Andra året fick vi stöd från NUTEK, och tredje året tillkom även stöd från Region Värmland. Nästa steg för oss i Värmland blir nu att lägga över en del av arbetet som kommunerna gör idag på regional nivå. Det är dags att ta ett samlat grepp om arbetet med miljöledningssystem för små och medelstora företag. Så småningom hoppas vi att det även kommer att utarbetas en nationell standard på området. Det säger Johnny Grundahl som är verkställande direktör för Företagscentrum i Forshaga.

Miljöeffekter

I Sänga-Säby berättade Miljö- och byggförvaltningens chef Tomas Ivansson om åtgärderna som genomförts av företagen som fått diplom i år. I princip har de

berört alla områden, energibesparing, kemikaliehantering, avfallssortering, luftutsläpp, resurseffektivitet och livsmedel. Totalt har det i år blivit 137 miljöåtgärder sammanlagt och detta ger i sin tur upphov till stora miljöeffekter.

- Många åtgärder är egentligen både självklara och enkla och man kan fundera på varför de inte gjorts tidigare, säger Tomas Ivansson
Sammanlagt har hela 717 åtgärder genomförts sedan starten 2001.

Diplomeringen

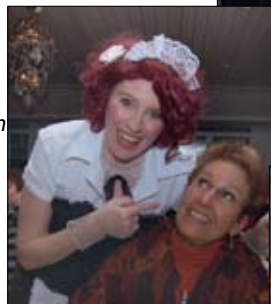
Så var det då dags för det stora ögonblicket. Företagen samlades kommunvis på scenen för att ta emot sina diplom.

Trevlig final

Kvällen avslutades med en ekologisk middag. När de diplomerade företagarna droppade in i restaurangdelen på konferensgården möttes de av en utstuderat klädd servitris som ville krama alla. Hon trippade sedan omkring bland borden och underhöll matgästerna. Förutom servitrisen fanns det även en trollkarl som lockade till många skratt när han visade upp sina trollkonster. När alla ätit färdigt blev det musik och dans i en annan del av anläggningen. Miljöchefer, miljösamordnare och företagare svängde tillsammans sina lurviga och det blev många skratt. Mycket trevligt var det och det blev en lyckad avslutning på ett viktigt arbete.

På lördagsförmiddagen klev alla på bussarna för hemfärd. Men innan det bar iväg mot Värmland blev det några timmar för shopping med mera i huvudstaden.

Camilla Lundgren och Klas Andersson hette artisterna som underhöll under middagen.

Bland annat fick en och annan matgäst en ballongkeps.

Forshaga-företag och andra verksamheter från kommunen som var med och fick diplom.

Miljöledning i stora drag

Ett miljöledningssystem är en strategi som går ut på att ständigt hitta nya åtgärder att minska sin miljöpåverkan inom en organisation eller ett företag. Det första steget som tas är att analysera på vilket sätt miljön påverkas av verksamheten. När man vet det upprättar man en miljöpolicy. Nästa steg blir att sätta upp miljömål. Det går ut på att förändra sitt arbetssätt så att verksamheten hela tiden blir mer miljövänlig. Det är viktigt att ha en handlingsplan som rent konkret beskriver hur miljömålen ska nås. Den följs sedan upp och sammanfattas varje år så att nya mål kan sättas upp. Vart tredje år uppdateras miljöpolicyen allteftersom miljöåtgärderna genomförts i verksamheten. Det gäller alltså att ständigt bli bättre och bättre på att minska sin miljöpåverkan.

EMAS och ISO 14000-serien

Flertalet större företag som ansluter sig till ett miljöledningssystem tar hjälp av miljörevisorer för det här arbetet. Idag finns flera olika stora system som alla är utformade för större företag. EMAS eller Eco Management and Audit Scheme och EDP eller Environmental Product Declaration är två exempel på så kallade verktyg i ISO 14000-serien. Dessa används för kvalitetssäkrad information om företags och organisationers samt produkters och tjänsters miljöprestanda men de är inte anpassade för små och medelstora företag.

Förenklat för småföretag

Det är ofta svårt för ett litet företag att konkurrera på lika villkor med de stora aktörerna på marknaden. Kommuner, landsting, statliga verk och andra aktörer i offentlig verksamhet ställer idag krav på miljöområdet när de upphandlar varor och tjänster från det privata näringslivet. Många banker lånar inte heller ut pengar till företag som saknar miljöledningssystem. Därför gäller det för företagen att anpassa sig om de ska ha en chans. De stora och omfattande miljöledningssystemen i till exempel ISO 14000-serien är både alltför dyra och alltför tidskrävande för små företag. Reglerna är krångliga att sätta sig in i och att anlita en miljörevisionsbyrå är mycket kostsamt.

För att få miljödiplom enligt "Värmlandsmodellen" ska företagen ha:

- Genomfört en miljöutredning.
- Formulerat och antagit en miljöpolicy.
- Tagit fram miljömål och ett förbättringsprogram.
- Genomfört några av de föreslagna åtgärderna i förbättringsprogrammet.
- Producerat ett reklammaterial där miljöanpassade produkter/tjänster lyfts fram.

Vill du veta mer:

- Om EMAS och EDP med mera:
www.miljostyrning.se
- Om miljöstyrning i små företag:
www.nutek.se/sb/d/132
- Om miljödriven affärsutveckling:
<http://faktabanken.nutek.se/sb/d/131>

Miljödiplomerade företag 2008

Eda Komplementär Medicin Eda Miljöservice LK Bilbärgning Eda Församling Valfjället Skicenter AB Eda Glasbruk Taxi AB Charlottenbergs avloppsreningsverk Eda Byggkomponenter AB Hammars Transport Tandvård Kristoffersen AB Mats Pedersen Transport AB Bergmans Färg AB Dansk Kakel & Måleri Eda Bostads AB Eda Bensin & Kiosk AB Statoil Gränsrasta Morgan's.	Hagfors Fidos Måleri Holkesmossens Återvinningscentral Hamu Glasmästeri AB Hydro Hagfors LEWA i Vildmarken WB Bowling Bowlers Solution Hagfors AB Samhällsföreningen Ekshärads Turism & Fritid Gräsbergs Bil i Hagfors AB Hynell Patenttjänst AB Pelle Berg Bilteknik AB Pobbens Color & Custom AB Uvåns Näringslivscenter AB	Hammarö AB Hammaröbostäder ASL Computers HB CaSteMa AB El-Effekt Installation AB Gribäck Business Control AB Hammarö Tändprodukter KB Husvagnspoolen i Värmland AB Jerrys Bilel & Motor AB MaskinEkonomi AB Nyföretagarcentrum Hammarö Trofédepån Hammarö Oljetransporter AB Hammarö BilRekon DäckAsp HB Elautomation i Hammarö AB Städjoren Robert Selling AB ME Inrednings Snickeri Hammarö Svetsteknik AB Din Energi & Miljö Sverige Byggservice i Hammarö AB Hammarö Kommun Lokalvårdsenheten Hammarö Kommun Fastighetsenheten Hammarö Kommun Friskvårdsenheten Synkron Ställnings AB Holmén & Karlsson Mericon AB Mälargårds Fastighetsbyrå AB Wassberg Outdoor AB
Grums Grums Markplanering Industri Mekano i Grums AB Grums Rör AB Tores El & Maskinservice AB Mittaus AB Grums Motor AB Grums Näringslivscentrum Kungskvamen Restaurang och Konferens AB Grums Hyresbostäder AB Bibliotek/Turism Grums Kommun Värme & Sanitet i Grums AB Miljö och Bygg Grums Elservice HB	Forshaga Bildanalys Bylunds Tvätt AB Captain Kiwi Centralskolans Hemkunskap Deje Trä Ekolea Forshaga Dentaldepå AB Forshaga Ateljé & Foto Forshaga Färg AB Forshaga Företagscentrum Forshaga Församling Forshaga Måleri Forshaga Rör Forshaga Åkeriservice AB Forshaga försens Camping och Sportfiskecenter Förskolan Hästhoven Förskolan Trollet Glasjoren AB Haag's Bygg & Snickeri KåGe Produkter Kommunförrådet Forshaga Lyftblockservice Forshaga AB Miljö- och byggförvaltningen Molanders Gräv & Traktorservice AB Montagetjänst Bodin & Co AB Myreback Maskin AB Mölnbacka Ungdomshem AB Oljeservice Olsäter AB Olsäter Såg AB PalleMedia AB Pallins Åkeri AB Per och Christina Gren AB Solåkers förskola Svets & Smide AB Take-Off Reklambyrå AB Ulleruds församling	
Munkfors BDO Nordic Wermdal KB MKFC Statoil El-Center AB Ingmarssons Rör AB Bilelektriska i Munkfors AB Eksons AB Lillängens Bil o Däckservice AB Bo och Lär i Munkfors HB Tekniskförvaltningen, Kommunförrådet Tekniskförvaltningen, Lokalvård & Fastighetskötsel Munkfors Trädgårdstjänst AB Stiftelsen Ransbergs Herrgård Munkfors Värmeverk AB Edgrens Radio & TV AB Forshaga Munkfors Företags Centrum AB Munkforskontoret Stiftelsen Geijerskolan i Ransäter L-M Bil AB Munkfors/Ransäter Församling Kommunledningskontoret		

